

A Kiemelkedően Közhasznú Fehér Bot Alapítvány lapja

9. évfolyam 1. szám *2009. február*

20.

TARTALOM

- **Nemzetközi Fogyatékos Nap Nyíregyházán**
- **Karácsonyi ünnepség Tégláson**
- **Vakos bejárás a Fórumban**
- **Braille Emlékezés és Konferencia Debrecenben**
- **Farsangi Mulatság Hajdúnánáson**

Nemzetközi Fogyatékos Nap Nyíregyházán

A Fehér Bot Alapítvány Szabolcsi Támogató Szolgálat **2008. november 29-én** (szombaton) délután 16 órakor *Nyíregyházán* rendezte meg a **Nemzetközi Fogyatékos Napi ünnepségét**, melynek helyszíne a Nyíri Fészek Vendéglő volt. **December 3-a a fogyatékos emberek nemzetközi napja**. Kihirdetését az ENSZ kezdeményezte 1992-ben azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékosná váltak helyzetére.

A rendezvényre készülve, végig kellett gondolni, hogy mit is jelent nekünk a fogyatékosok világnapja. **Szulyák Eleonóra** a Szabolcsi Támogató Szolgálat *munkatársa* köszöntötte a vendégeket, sorstársakat.

Köszöntőjében először is felhívta a figyelmet, azokra a rendezvényekre, amelyekről ilyenkor országszerte hallani, és a fogyatékos ügygel kapcsolatosan elhangzó média hírekre is. Talán ilyenkor szoktak az érdekképviselői szervezetek aktívabbak lenni, akár törvényjavaslatokat, módosításokat előterjeszteni a parlament felé. **Nórárt idézem** „Nekem igazából a munkám, a munkatársaim jutnak eszembe. Az, hogy a fogyatékos ügy, nekem nem is ügy. Természetes

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSÁK

2009. február

számomra, hogy kollégáim látássérültek. Megtanultuk, hogyan kell és lehet egymást segíteni, hogyan lehet együtt jól dolgozni, mert itt kollegák és barátok vannak, nem látássérültek, és látók. Az odafigyelés, a segítség kölcsönös. - Ha ez kicsiben ilyen jól

működik, miért ne válhatna ez az előítélet nélküli együttélés egyszer normálissá nagyban is? - A társadalmi szemléletváltás egy hosszú és rögzös út, évszázadok butaságát kell felülírni az emberek fejében is. Fontos a társadalom ép tagjainak toleranciája, empátiája, segíteni akarása, a jó törvények megalkotása, de a legtöbbet maguk a fogyatékkal élők tehetnek a szemléletváltás érdekében. Nevelni, tanítani kell bennünket, ott lenni, jelen lenni mindenütt, ahol az élet zajlik.” Ehhez a küzdelmes munkához kívánt mindenkinek kitartást, az est vetélkedőjéhez és a felhőtlen bálozáshoz jó szórakozást!

Így tartozott hozzá az est hangulatához egy kis szellemi és ügyességi vetélkedő, mely nem csak megoldoztatta a sorstársak agyi kapacitását (irodalmi, történelmi kvíz kérdések, névvers, utibeszámoló stb.), de a nevető izmok is munkálkodhattak az ügyességi játékokban való részvétel közben. (termények válogatása, fűszerek felismerése, tésztalánc fűzése, pattogatott kukoricák szívószállal történő rakosgatása, vagy ami igazán derűt fakasztott, egy, egy csapattag múmiaként való betekerése).

A tisztelt zsűri, akinek tagjai: - *Oláh István* a Fehér Bot Alapítvány kuratóriumának tagja, a zsűri elnöke, - *Nagy Margit* a Fehér Bot Alapítvány felügyelő bizottságának tagja, - *Nagy Tünde*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Vakok és Gyengénlátók Egyesületének elnök asszonya, és *Nagyné Krecz Andrea* pontozó, a Hajdú-sansz Kht. rehabilitációs munkatársa igen körültekintően végezte a játékok felügyeletét. Amíg folyt a csapatok közti küzdelem, addig *Rózsa Dezső* és *Pappné Karcagi Márta* a két játékvezető bízta a játékosokat, nem kihagyva és szóval tartva a közönséget sem.

Az öt jelenlévő csapat közül ***az est első helyezettje*** az igen szoros versenyben ***Hajdúdorog képviselői lettek***. Őket követték a sorban *Nyíregyháza Szabolcsi Támogató Szolgálatának csapata*, *Hajdúböszörmény csapata*, a *Nyírségi Látássérültek Egyesületének csapata*, és *Hajdúnánás képviselői*. Mint minden alkalommal, most is kifejezésre került az, hogy - Játszani jó! – hisz itt mindenki győztes. A vidámsággal, a jó hangulattal, az egymásért történő biztatással egy csoportot erősítünk, s rendezvényeink hírével, nem csak hagyományt teremtünk, de összetartozást, összetartást, példát mutatunk a „nagy közösségek” felé.■

Dr. Szabó Miklós az alapítvány elnöke is a fogyatékkal élők társadalmi beintegrálódását hangsúlyozva, mindig a példaadást, a figyelemfelhívást emeli ki, hiszen ha jól megfigyeljük az

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSOK ***2009. február***

úgymond „épek társadalmát”, idézem – „szinte mindenki valamilyen fogyatékossgal bír, mert igazán egészséges ember talán nincs is.” - Így fontos lenne az egymásra való odafigyelés és a megfelelő segítségnyújtás mindenki részéről előítélettől mentesen.

Pappné Karcagi Márta művelődésszervező

Karácsonyi ünnepség a Téglási Ifjúsági Házban

A Fehér Bot Alapítvány Humanitás Támogató Szolgálat 2008. december 18-án rendezte meg hagyományos **KARÁCSONYI ÜNNEPSÉGÉT** a Téglási Ifjúsági Házban, melyre több mint hetven vendég érkezett Hajdúhadháza-ról, Hajdúböszörményből, Hajdúdorogról, Hajdúnánásról és Nyíregyházáról. Ezen a rendezvényen ismét több korosztály képviseltette magát, mint egy nagycsalád. Egészen a kicsi unokáktól a szülőig, nagyszülőig, mindenki jelen volt.

Mint tudjuk a karácsony Jézus születésének és a szeretetnek az ünnepe. E nap estéjén díszítik fel az emberek a karácsonyfát otthonaikban. A fenyő már az emberiség őskorában is mágikus jelkép volt. Örökzöld ágai hirdették a téli napforduló ígését, a meleg, a fény visszatértét a földre, a fák kizöldülését, az élet újjászületését. Ezért „*a karácsonyt a fény ünnepének is hívjuk*”. Ezt a fény hozták el nekünk műsorukkal a **Szivárvány Óvoda** „**Pillangó csoportosai**” verseikkel, mese jeleneteikkel, karácsonyi hangulatú dalaikkal és gyertyagyújtással, melynek hatására egy, egy könnycsepp is megjelent a hallgatóság szemében. Miután nem is olyan rég járt náluk a Télapó, szereplésükért jutalmul itt is hagyott számukra néhány csomagot, melynek igazán örültek a gyerekek. Őket követte három karácsonyi templomi énekkel **Tardi Sándorné**, akit a közönség is segített dúdolásával, majd a **MOZAIK kultúr csoport** tagjai /*Ungvári Sándorné, Virág Józsefné, Forgács Márton, Kiss Imre*/ szebbnél, szebb karácsonyi hangulatú költeményeket adtak elő zenei aláfestéssel.

A műsoros délután végén került sor a feldíszített fenyőfa kisorsolására, melynek igazán nagy visszhangja lett, hiszen egy alig két éves pici lány a saját tombolaszelvényüket húzta ki. „*a szerencsés kéz, reméljük az újesztendőre is, szerencsét fog hozni!*” A vendégváró sütemények és a pezsgős koccintást követően mindannyian jó kívánságokkal búcsúztunk el egymástól, - *Békés, boldog ünnepeket kívánva.*-

Pappné Karcagi Márta művelődésszervező

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSÁK

2009. február

Vakos bejárás a FÓRUM - ban

2008. december 03-án fél 11 órai kezdettel megrendezésre került az MVGYOSZ és az Elemi Rehabilitációs Központ által szervezett vakos bejárás, vak és látássérült tagjaik számára a nemrégiben megnyílt új debreceni üzletközpontban, melyre szép számmal jöttek érdeklődők.

Engem személy szerint, mint hajdúböszörményi munkatársat Baranyai György hívott fel azzal a szívélyes felkéréssel, hogy vigyek be magammal olyan valakit, akit ez érdekelne és a későbbiekben hasznosítani tudná az ott megszerzett közlekedési tapasztalatokat, az ott hallott információkat saját maga, illetve sorstársai számára egyaránt. Tóth Katika néni jutott eszembe, akit gondoltam nagyon érdekelne ez a lehetőség, mivel sok közös programon és rendezvényen szeret ott lenni, szerepelni, és megtisztelni azt jelenlétével.

Debrecen újdonsült építészeti remekműve, mint megtudtuk több szinten találhatóak üzletek (ruházat, cipő, élelmiszer, hírlap, optika, műszaki cikk, ajándéktárgy), melyekből összesen 120 üzlet van, a különböző márkáktól kezdve a különböző árakig. Azon vendégek számára, akik gépjárművel érkeznek szintén háromszintes parkoló áll rendelkezésükre, ahol az első óra ingyenes, majd az azt követőekben 300 Ft/óra a parkolás díja, kivéve, akik rendelkeznek Parkolási igazolvánnyal. A Fórum el van látva liftekkkel is, mely minden tekintetben megfelel az Uniós előírásoknak, hogy a mozgásukban korlátozott vendégek, sorstársak számára is elérhető legyen bármely szint vagy részleg. A tájékozódást segítik a kihelyezett térképek az ott található üzletekről, egyéb létesítményeiről (elsősegély, mosdó, WC).

Előre láthatóan 2009. márciusában nyílik meg a színházterem, a színdarabokat kedvelő, művelődni vágyó egyének és társaságok számára, valamint ekkor nyit a ház Casinó-ja is a szerencsejátékok kedvelők szórakoztatására.

A karácsonyi ünnepek közeledtével rengeteg színes programmal, rendezvénnyel és akciókkal kedveskedtek az oda látogató felnőttek és gyerekek számára. Mikulás alkalmából volt szerencsém látni a Télapót, ahogyan a gyerekek sorfalat állva előtte mondtak neki egy-egy kis versikét, a hatalmas karácsonyfa alatt, mely színesen pompázott. A kicsiknek is kedveskedtek programmal, ami által mézeskalácsot süthettek az –e célra épített kis „mézeskalács házikóban.”

Így a résztvevők és magam nevében mondhatom, hogy emlékezetes és felejthetetlen volt az a nap, mely közelebb hozott bennünket, „segítségre szoruló embereket” a nagyvilághoz, és egy csodálatos élménnyel lehettünk gazdagabbak.

Papp Norbert szabadidő - szervező

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSÁK

2009. február

Braille Emlékezés és Konferencia Debrecenben

A Debreceni Belvárosi Közösségi Ház és a Fehér Bot Alapítvány Luis Braille születésének 200. évfordulója tiszteletére **Emlékezést** valamint a látássérültek rehabilitációjával kapcsolatos **Konferenciát** szervezett **2009. január 10. napján** a Debreceni Belvárosi Közösségi Házban. /Debrecen, Kossuth u. 1. sz./
A délelőtti **Emlékezés** több mint 120 résztvevőjét **Rózsa Dezső**, az alapítvány kulturális segítője köszöntötte.

Közöttük is a fogyatékos személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány képviselőjét, **Dr. Szekeres Antalt** Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának jegyzőjét, **Porkoláb Gyöngyit** a Kördáma Kör vezetőjét, **Dr. Szőke Lászlót** a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnökét, **Dr. Tar Károlynét** a Belvárosi Közösségi Ház igazgatóját. Hangsúlyozta, hogy „ezzel a rendezvénnyel és más egyéb rendezvényeinkkel is fő célunk, hogy megmutassuk a vak és gyengénlátó illetve más embereknek is az utat a művelődés irányába, melyet a ma 200 éve született francia Louis Braille-nek köszönhetünk. Manapság az egyszerű, ügyesen kidolgozott Braille pontrendszer, a látássérültek millióinak teszi elérhetővé az írott szót.

Dr. Szőke László ünnepi beszédében írásrendszerünk megalkotójának méltatását követően, röviden bemutatta Louis Braille élettörténetét, a Braille írás és nyomda, áldásos tevékenységét, mellyel folyóiratok, irodalmi művek sokasága teszi lehetővé a vak ember számára a tájékozódást, tájékoztatást. A pontírás és olvasás megtanulása az infokommunikáció akadálymentesítésében igen fontos eszköz, főként a munkavállalás és munkavégzés során.■

Az Emlékezést a vak és gyengénlátók „Óda a fényhez” antológiájának néhány gyönyörű és sokat mondó verseivel színesítették olyan neves látássérült előadók, mint **Ézsiás László**, **Geriné Jóna Ilona**, **Donkó Jenő** és **Lakó Sándor**.

Hallhattunk még a délelőtti folyamán a Braille írás fejlődéséről egy terjedelmes előadást a Pécsről ideutazó **Görgényi Miklós** szakértőtől is, aki végig kalauzolt bennünket az 1800-as évektől napjainkig, sőt azt is vázolta, hogy a világ számos nyelvén lehet a Braille írást alkalmazni. Az Emlékezést **Lakó Sándor** csodálatos éneke zárta, ezt követően Rózsa Dezső a délelőtti házigazdája egy állófogadásra invitálta a vendégeket.

A délutáni Konferenciát **Fodor Antalné** a Fehér Bot Alapítvány titkára nyitotta meg, aki első előadóként mutatta be **Prónay Beátát** az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai karának docensét. Prónay Bea az EU - hoz való csatlakozás időszakától megfigyelhető

lassú szemléletváltásról

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSÁK

2009. február

beszélt, miközben előadásában nyomatékosította, hogy a gyógypedagógia egy komplex ember tudomány, hisz egy élethosszig tartó tanulásról és képzésről van szó a fogyatékkal élő emberek, így a látássérült emberek elemi rehabilitációja során is. Kitért arra is, hogy a rehabilitációs munka egy igen magas szintű szolgáltatás, melyhez jó szakemberekre van szükség, akik folyamatos, szervezett képzésben vesznek részt, hogy lépést tartsanak a fejlődő tudományokkal, azok gyakorlatban történő ismereteik átadásával. Statisztikai adatokkal támasztotta alá - a WHO jelentése alapján mindenki megdöbbenésére -, hogy 2020-ra a világban 76 millió vak ember fog élni veleszületett vagy szerzett vakság folytán. Ezzel azt akarta illusztrálni, hogy a rehabilitációra való igény, illetve a szolgáltatások száma, nem lehet kérdéses az elkövetkezendő időszakokban. Az akadálymentesítés nem csak a rámpásításról, hanem megfelelő információáramlásról kell, hogy szóljon, a megfelelő eszközökkel, ismeretekkel, hiszen – „a klienseknek joguk van a magas szintű képzésekre”.

Lechnerné Vadász Judit rehabilitációs szakértő is az elemi rehabilitáció fontosságát bizonygatta, hiszen ez az, ami megelőzi az egészségkárosodott emberek nyílt munkaerőpiacra való felkészülését, felkészítését. A fogyatékos személyek foglalkozási rehabilitációjában egy összetett célrendszerrel van szó, sok szakma szervezett együttműködését igényli, az inaktivitás felszámolását és a szociális felzárkóztatást irányozza elő. Kihangsúlyozta, hogy a rendszerváltás után az egészségkárosodott emberek kiszorultak a munkaerőpiacról, melynek következtében a rehabilitációs rendszer, rendkívül rövid idő alatt, 18 -20 év alatt alakult ki. A Munkaügyi Központok kirendeltségei, nyilvántartásba veszik az egészségkárosodott embereket, majd a rehabilitáció igénybevétele és álláshelyek felderítése, munkavállalók kiközvetítése, támogatások folyósítása, együttműködési megállapodások megkötése, szakértők delegálása a fő feladat. Az előadók sorát **Dr. Szabó Miklós** a Fehér Bot Alapítvány elnöke zárta. A látássérültek komplex rehabilitációja keretében ismertette az alapítvány fő tevékenységeit, sikereit, melyet a következőképpen mutatott be:

- „Szélesedett az ügyfélkörünk, hiszen más fogyatékkal élők számára is házhoz visszük a segítséget speciális családsegítő szolgáltatással, mi több szociális szolgáltatásaink a rehabilitációval párhuzamosan történnek. Az első öt éves időszakban öt támogató szolgálatot hoztunk létre.

- A második öt éves tervben a rehabilitációra és foglalkoztatásra helyeződött a hangsúly. 2004-ben megalakult a Hajdú – Sansz Kht. Az alapítvány 2004-ben a foglalkozási rehabilitációs központot, 2006. évben az elemi rehabilitációs központot hozta létre. 2007-ben a két intézmény összevonásra került. Az alapítvány elemi és foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásait a Szociális és Munkaügyi Minisztérium valamint a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány támogatásával Nyíregyháza, Debrecen, Szolnok, és Hajdúdorog telephelyeken biztosítja.

- A komplex szolgáltatások további szélesítése érdekében az alapítvány felnőttképzési akkreditációt szerzett Okj.-s képzések szervezéséhez. A jövőben a minőségirányítási rendszer fejlesztése a legfontosabb cél és feladat. Jelenleg 80 dolgozóval rendelkezik az

alapítvány.

Megfelelő információs anyagaink, honlapunk, tájékoztató füzetek adnak felvilágosítást az alapítvány tevékenységeiről.

- Az Észak – alföldi régióban jó kapcsolataink vannak egészségügyi- érdekképviselői- szociális szervezetekkel, foglalkoztatási társ szervezetekkel, amelyekkel az együttműködések erősítése nagyon fontos. A hálózat építését is támogatta a Minisztérium és a FOKA, az alapítványunk felé.”

Az előadás végén Dr. Szabó Miklós a látássérültek elemi és foglalkozási rehabilitációs központ munkatársainak sok sikert kívánt, majd megköszönte minden jelenlévőnek, hogy elfogadták meghívásunkat a Konferenciára és a Braille Emlékülésre.

A délután programja kitüntetések átadásával folytatódott, ahol a Fehér Bot Alapítvány kuratóriuma az alapítvány logójával ékesített emléklakett kitüntetésben részesítette:

- **Prónay Beáta** az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar docensét,
- **Lechnerné Vadász Judit** rehabilitációs szakértőt, a Foglalkozási és Szociális Hivatal főtanácsosát.

Luise Braille születésének 200. évfordulója alkalmából készített emléklakettet kapott:

- **Fehér Ildikó** a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány rehabilitációs Programirodájának vezetője,
- **Tolnainé Csattos Márta** a Vakok Állami Intézetében a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának vezetője,
- **Rózsa Dezső** az alapítvány kulturális segítője.

A kitüntetések és a Braille Emlék plaketteket Monostori Viktória a hajdúdorogi Szent Bazil Oktatási Központ tanára készítette. **Gratulálunk a kitüntetetteknek!**

Pappné Karcagi Márta művelődésszervező

/a képeken a kitüntetettek közül Prónay Beáta és Lechnerné Vadász Judit láthatóak /

Farsangi bál Hajdúnánáson

A Fehér Bot Alapítvány és az Észak- hajdúsági Támogató Szolgálat 2009. február 07-én (szombaton) a Hajdúnánási Gyermek és Közétkeztetési Kht. éttermében rendezte meg hagyományos Farsangi bálját.

Ezen a rendezvényen is több mint kétszáz vendég szórakozhatott. Elmondhatjuk, hogy a Fehér Bot Alapítvány magas színvonalú rendezvényei, bárhol is legyenek azok megrendezve / *Nyíregyháza, Hajdúnánás, Hajdúdorog, Hajdúböszörmény, Debrecen/*, egyre nagyobb

HAJDÚSÁGI SORSTÁRSÁK

2009. február

létszámú sorstársi és baráti közönséget vonzanak. Próbáljuk a rendezvényeink helyszíneit más, más városokban megvalósítani, hogy az ott élő sorstársak segítségével a saját környezetük családtagjait és baráti társaságaik közösségeit is közelebb hozzuk, illetve megismertessük tevékenységeinkkel, hangulatos szórakozási lehetőségeinkkel. A **Farsangi bált**, műsoros délutáni programokkal színesítettük.

Így a hagyományok felidézését követően - ami egy kis történeti áttekintést adott a nagyérdeműnek -, igazi latin szamba produkcióval kezdődött, melyet a **hajdúnánási Írisz táncegyüttes fiataljai** adtak elő. Ezt követte **Rózsa Dezső** és a világhírű tangóharmonikás **Weszely Ernő**, „*Hangjáték*” című beszélgetős, zenés műsora. Ebből a produkcióból az is kiderült, hogy milyen tehetséges művészek kerülnek ki a sorstársaink közül is a nagyvilágba, és tesznek tanúbizonyságot arról, hogy minden területen megállják a helyüket. Weszely Ernő egyénisége, humora, virtuóz harmonika játéka sokunkat magával ragadott, hiszen otthon van **Ő** a jazz és a klasszikus melódiák világában is. A hangulat fokozása érdekében a délutánt egy kellemes **hastánc produkció** követte, ami férfi vendégeink körében aratott nagy sikert.

A vacsorát követően, a *báli talpalávalót* **Barna István** zenész úr szolgáltatta, amikor is látványosan előkerültek a farsangi szemüvegek, kalapok álarcok, haj és fejdíszek és más maskarás öltözékek. A hét végét követően itt Hajdúnánás városában, ismerőseim elismeréssel nyilatkoztak a rendezvényről és megjegyezték, megkérdezték, - „*hogya szombati Vállalkozói bálról magunkhoz vonzottuk-e a közönséget?*” - hiszen ott nem volt meg a várt érdeklődés. Ebből a kérdésből adódik a válasz, aminek mindannyian örülhetünk, s amit a helyi televízió is közvetít a városlakóknak, **/Dr. Szabó Miklós nyilatkozatával színesítve/**, igen szép számú közönségünk volt, jó hangulatban búcsúztattuk a telet. Következő rendezvényeinkre is szeretettel hívunk és várunk minden kedves érdeklődőt!

Pappné Karcagi Márta művelődésszervező

H A J D Ú S Á G I S O R S T Á R S A K

A szerkesztőség vezetője: Fodor Antalné

A szerkesztőség és a kiadó címe:

4087 Hajdúdorog, Nánási u. 4.

Fax: 06/52 232-313, Telefon: 06/52 389-246, Mobil telefon: 06/30 688 7927